

Stundande skördar – sjunkande skördar?

Kan några kilo mer per hektar betyda
så mycket?

Per Hansson, Landshypotek

11 april 2013

Kg/ha eller kr/ha

- **Skörden en funktion av flera faktorer**
 - **Basförutsättningar**
 - **Insatsvaror**
 - **Management**
 - **Pris**

Produktionsfunktion, precision, systemtänk eller?

Johanneshus

Jntäkt gröda	11,900 kr	
Stöd	1,800 kr	
Fånggröda	500 kr	
Halm	500 kr	
	<u>14,700 kr</u>	14,700 kr
		<u>- 5,850 kr</u>
		kr 8,850 kr
Plojning	700 kr	
Harvning	200 kr	
Sädd	400 kr	kr
Gödning	2,000 kr	kr
Utsäde	800 kr	
Växtskydd	600 kr	
Tröskning	700 kr	
Övrigt	200 kr	
Ränta	250 kr	
	<u>5,850 kr</u>	

64 ha × 4,500 kr = 288,000 kr

Basförutsättningar

- **Klimat - Väder**
- **Jordmån - Bördighet**
- **Vatten – Dränering – Bevattning**
- **Näringstillstånd – ph, P, K, annat**
- **Struktur – packning**
- **Växtföljd**

Management

- **Organisation**
- **Mekanisering**
- **Timing**
- **Precision**
- **Läglighet**
- **Pris**
- **Tur**

Produktionsfunktionen

- **Hög andel fasta kostnader**
 - Jordränta (alternativvärde på kapitalet)
 - Maskiner
- **Hög andel nästan fasta kostnader**
 - Tid (alternativvärde på tid)
 - Insatsvaror
 - exempelvis N

Konsekvens

- **Relativt små skillnader i kostnader mellan hög skörd och inte så hög skörd.**
- **Intäkter, kostnader och resultat**
- **För bästa möjliga resultat är det viktigt att inte slarva bort potentialen**
- **Varje kg är viktigt när man väl gjort insatsen.**

Hur tacklar man detta i praktiken?

- **Historia**
 - Vad och var är över tiden lönt att odla?
- **Kultur**
 - Högpriskultur 1975-1985
 - Lågpriskultur 1985-2007
 - Högpriskultur 2007- ?
- **Vi har sannolikt blivit duktiga på att jaga kostnader.**
 - Maskinsamverkan/struktur
 - Mekanisering

Forskning och rådgivning

- **Vårda basförutsättningar**
 - Marken
- **Tillämpad forskning**
 - **Effektivitet/produktivitet**
 - Sorter – utvintring, odlingssäkerhet
 - Kväveffektivitet
- **Systemtänk i rådgivningen**
 - Optimera system mer än enskilda grödor
 - Optimera företag
 - Optimera samarbeten
- **Utrymme för nytänk!**

Vad gör praktikern?

- **När priset varierar på produkten**
 - ändrar insatser marginellt
 - biologiskt optimum, vod-plan
 - $MC = MR$
- **Småbitar odlas extensivt**
 - Vad har jag för alternativvärde på maskiner och arbete?
- **Organiserar sig**
 - Flexibel
 - Låser inte fast sig i dyra kostnader
 - mark
 - maskiner
 - arbete

Landshypotek
Per Hansson

